

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	11
----------------	----

Κεφάλαιο 1

Η έννοια της επιθετικότητας

1.1. Εννοιολογικός προσδιορισμός της επιθετικότητας	17
1.2. Μορφές επιθετικότητας	19
1.3. Οι σημαντικότερες θεωρητικές προσεγγίσεις της επιθετικότητας	20
1.3.1. Ψυχοβιολογικές θεωρίες	21
1.3.1.α. Φροϋδική και νέο-Φροϋδική θεωρία	22
1.3.1.β. Εθολογική προσέγγιση	23
1.3.1.γ. Νευρολογικές και βιοχημικές θεωρίες.....	24
1.3.1.δ. Κοινωνιοβιολογική προσέγγιση	25
1.3.2. Ψυχοκοινωνικές θεωρίες	26
1.3.2.α. Υπόθεση ματαίωσης – επιθετικότητας	27
1.3.2.β. Το μοντέλο μεταφοράς – διέγερσης	28
1.3.2.γ. Η θεωρία της κοινωνικής μάθησης	28
1.4. Παράγοντες που επηρεάζουν την επιθετικότητα	31
1.4.1. Η προσωπικότητα του ατόμου	31
1.4.2. Το φύλο και οι ορμονικές διαφορές μεταξύ ανδρών και γυναικών	32
1.4.3. Η άμεση πρόκληση εκ μέρους κάποιου άλλου	33

1.4.4. Το αλκοόλ	33
1.4.5. Οι συνθήκες του φυσικού περιβάλλοντος	34
1.4.6. Η αίσθηση σχετικής αποστερήσης	34
1.5. Το γενικό συναισθηματικό μοντέλο της επιθετικότητας	35

Κεφάλαιο 2

Το φαινόμενο της επιθετικότητας στο σχολείο

2.1. Εισαγωγικά στοιχεία	37
2.2. Τα εξελικτικά στάδια της επιθετικότητας στα παιδιά	38
2.3. Επιθετικότητα και σύγκρουση	40
2.4. Επιθετικότητα και σχολικός εκφοβισμός-θυματοποίηση	41
2.5. Επιδημιολογικά στοιχεία για την έκταση της επιθετικότητας στο σχολείο	42
2.6. Παράγοντες που συντελούν στην εκδήλωση της επιθετικής συμπεριφοράς / βίας στο σχολείο	49
2.7. Χαρακτηριστικά παιδιών θυμάτων και θυτών της σχολικής επιθετικότητας	54
2.8. Οι συνέπειες της σχολικής επιθετικότητας και του σχολικού εκφοβισμού	57

Κεφάλαιο 3

Αιτιώδεις παράγοντες εκδήλωσης επιθετικότητας

3.1. Παράγοντες που σχετίζονται με την οικογένεια	63
3.2. Παράγοντες που σχετίζονται με το μαθητή	66
3.3. Παράγοντες που σχετίζονται με τον εκπαιδευτικό	68
3.4. Παράγοντες που σχετίζονται με το σχολείο	71
3.5. Άλλοι παράγοντες	75

Κεφάλαιο 4

Παρέμβαση κι αντιμετώπιση της επιθετικότητας

4.1. Παρέμβαση σε καταστάσεις επιθετικότητας	79
4.2. Αντιμετώπιση της επιθετικότητας από τους εκπαιδευτικούς	81

4.3. Στρατηγικές αντιμετώπισης της επιθετικότητας	82
4.4. Στάδια αντιμετώπισης επιθετικών συμπεριφορών	83
4.5. Έλεγχος της επιθετικότητας – τιμωρίες	83
4.6. Διαχείριση του θυμού	84

Κεφάλαιο 5

Πρόληψη εκδήλωσης επιθετικής συμπεριφοράς στο σχολείο

5.1. Η πρόληψη εκδήλωσης επιθετικής συμπεριφοράς στο σχολείο	87
5.2. Στρατηγικές πρόληψης επιθετικής συμπεριφοράς στο σχολείο	88
5.3. Παράγοντες κινδύνου	93
5.3.1. Τι κάνουμε όταν διαπιστώνουμε ότι ένας μαθητής βρίσκεται σε κίνδυνο	95
5.4. Ανάπτυξη δεξιοτήτων για αποτελεσματικό χειρισμό της επιθετικότητας	95
5.5. Αναδιαμόρφωση του σχολικού κλίματος	97

Κεφάλαιο 6

Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών

6.1. Επιμόρφωση: έννοια και ορισμός	101
6.2. Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και η αναγκαιότητά της	103
6.3. Τυπολογία των μορφών επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών	108
6.4. Οι σύγχρονες τάσεις στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών	109
6.5. Επικαιρότητα της επιμόρφωσης	112

Κεφάλαιο 7

Ανάπτυξη του εκπαιδευτικού

7.1. Επαγγελματική ανάπτυξη	115
7.2. Προσωπική ανάπτυξη και επαγγελματική εξέλιξη του εκπαιδευτικού	117
7.3. Αρχές και προϋποθέσεις της επαγγελματικής ανάπτυξης	120

7.4. Ο εκπαιδευτικός και η εκπαιδευτική διαδικασία	122
7.5. Η εξελικτική πορεία της επαγγελματικής και προσωπικής ανάπτυξης του Εκπαιδευτικού	124
7.5.1. Φάσεις επαγγελματικής σταδιοδρομίας	124
7.6. Παράμετροι που συμβάλλουν στη διαμόρφωση της ταυτότητας των εκπαιδευτικών	127
7.7. Η επιλογή του επαγγέλματος και η βασική επαγγελματική εκπαίδευση	128
7.8. Η ανάπτυξη του εκπαιδευτικού κατά τη διάρκεια της θητείας του και η επιμόρφωση	131
Συμπεράσματα	135
Βιβλιογραφία	137